

ZÁZNAMNÍK PRAXE

1. Měsíční sumarizace za měsíc září 2006

Tři praxe v měsíci září, v celkovém rozsahu deseti hodin, byly pro mne praxemi seznamovacími – seznamovala jsem se s instruktorkou praxe paní Marcelou Ondrůjovou, aktivitami Centra pro rodinu a sociální péči, s jeho pracovníky, s Centrem samotným. V prvních hodinách jsem tedy byla pouze pasivním příjemcem informací, ve druhé polovině jsem pak již jako asistentka rodinného pracovníka Marcely Ondrůjové aktivně přispívala svou prací – vyhledávala jsem na internetu organizace v České republice, které nabízejí programy pro osamělé rodiče s dětmi. Při své práci jsem tak využívala pouze znalosti práce s internetem. Čas, strávený na praxi v měsíci září, vnímám jako efektivně využitý. V důsledku skutečnosti, že jsem se v tak krátkém čase nedostala do přímého kontaktu s klientem, k němuž se mnou stanovené cíle vztahují, domnívám se, že jediným cílem, který se mi tak dařilo naplnit, bylo získat maximum informací o Centru, jeho aktivitách a pracovnících.

ŘÍJEN

DOTAZ NA OBČANSKOU POPRADNU TRIALOG

Souhrn: Dne 2. října zazvonila na rodinného poradce v Centru pro rodinu a sociální péči, paní Marcelu Ondrůjovou, mladá žena s dotazem na občanskou poradnu Trialog, kde by ji mohla najít, jaká je náplň její práce, zda-li jsou její služby opravdu bezplatné, apod. Pracovnice Centra začala ženě podávat základní informace o poradně. Žena byla nezaměstnaná, rozvedená, po rozvodu měla dítě ve své péči, otec dítěte neplatil soudem stanovené výživné.

Interpretace: Kdy žena začala paní Ondrůjové sdělovat, jaké má problémy, v důsledku kterých se chce na poradnu obrátit, pracovnice jí začala vstupovat do řeči, patrný byl také její mírně negativní postoj, často opakovala větu: „To jste tu špatně,“ jakoby ženu neposlouchala. Současně jsem zde měla dojem určitého snižování ženiny hodnoty, podceňování její inteligence. Z ženiny promluvy byla velmi patrná její snaha zasvětit paní Ondrůjovou do jejích problémů, aby mohla sama posoudit, zda-li jí právě v Triádě mohou pomoci, případně kam jinam by ji měla odkázat.

Reakce: Vystupování pracovnice jsem zde vnímala jako mírně nadřazené a vůči klientce stigmatizující. Jak jsem však měla možnost poznat paní Ondrůjovou dál, pochopila

jsem, že toto její vystupování nebylo dáno povýšeností, ale že tendence zdůrazňovat a opakovat v rozhovoru důležité informace pro jistotu několikrát je pro ni zcela běžné, není známkou povýšenosti či čehokoli jiného.

PŘEDNÁŠKA Mgr. MILANA PILÁTA – NEMOCNÉ DÍTĚ A RODINA

Souhrn: Dne 13. 10. 2006 jsem se v Centru pro rodinu a sociální péče zúčastnila setkání Klubu osamělých rodičů, jež vede paní Marcela Ondrůjová, u níž jsem registrována na pozici asistentka rodinného poradce. Setkání bylo spojeno s přednáškou Mgr. Milana Piláta na téma Nemocné dítě a rodina – psychosomatické souvislosti pohledem psychologa. Hlavním posláním této svépomocné skupiny osamělých rodičů je především sdílení problémů, ať již mezi rodiči a odborníkem, či mezi rodiči samotnými. Od výše zmíněného se tak odvíjí celá náplň jednotlivých setkání – přednášky nejsou přednáškami v pravém slova smyslu, přesněji však diskusí, debatou o dané problematice, kdy přizvaný odborník, často však také rodiče samotní nabízí jedinci, potýkajícímu se s daným problémem, jiný úhel pohledu, možné východisko, vycházející z jejich vlastní zkušenosti, útěchu a porozumění.

Hlavní osu přednášky, spíše tedy setkání na téma Nemoc dítěte a rodina, kterého se zúčastnilo 6 osamělých rodičů – 5 maminek a jeden tatínek, kteří patří dle slov paní Ondrůjové k pravidelným účastníkům, tvořil rozbor a diskuse o nejčastějších chybách v péči a komunikaci s nemocným dítětem, neboť péče o psychické potřeby nejen dětských pacientů a kvalita komunikace s pacienty u nás stále pokulhává za kvalitní péči o tělesné potřeby. Závěry diskuse nad často nenejšťastněji zvolenými větami typu: „Jen počkej, když budeš zlobit, pan doktor ti dá injekci,“ „Brečí jenom zbabělci!“ či „Sestří, vemte si dceru a já rychle zmizím, ať dlouho nebrečí“ odkazovaly vždy na individualitu dítěte, na jeho individuální vlastnosti a potřeby. Rodiče si tak mohli ujasnit základní principy komunikace nejen s dítětem nemocným, ale s dětmi obecně.

Interpretace: Setkání připomínalo velmi otevřenou a aktivní terapeutickou skupinu, v případě vznesení otázky se rodiče aktivně zapojovali do hledání nejvhodnějšího řešení, velmi otevřeně vyslovovali své názory a připomínky k probíraným tématům, bez zábran pak hovořili o vlastních problémech a zkušenostech, jež mohou být a jsou pro ostatní toliko přínosné.

Reakce: V průběhu přednášky mne místy znepokojovalo šeptání či dokonce polohlasité rozhovory jednotlivých účastníků, jež na mne působily jako mírné projevy nezájmu o přednášku samotnou. Jak mi však bylo po přednášce sociální pracovníci sděleno, je

takovéto chování zúčastněných zcela běžné, dokonce rovněž žádoucí – právě těmito rozhovory, při kterých dochází ke sdělování a sdílení problémů osamělých rodičů, výměně osobních zkušeností ze situací, jež jsou obdobou těch, se kterými se druzí právě potýkají, je naplňována hlavní účel této svépomocné skupiny.

VÍKENDOVÝ POBYT PRO OSAMĚLÉ RODIČE S DĚTMI

Ve dnech 26.-29.10. 2006 pořádalo Centrum pro rodinu a sociální péči podzimní víkendový pobyt, určený osamělým rodičům, kteří z různých důvodů (rozvodu, ovdovění, svobodné maminky apod.) vychovávají své děti sami. Organizátorkou celé akce byla Marcela Ondrůjová z Centra pro rodinu a sociální péči, program pro děti připravila Lenka Sazečková ve spolupráci s praktikantkami z FSS MU Romanou Fialkovou a Hanou Hošťálkovou, od soboty rovněž s přispěním Evy a Martina Konečných. Po celou dobu pobytu byla přítomna psycholožka, MUDr. Jana Hájková, se kterou měly maminky možnost si popovídat a vyslechnout přednášky o výchově dětí. Oproti původně plánovanému místu konání v rekreačním středisku Drak v Křižanově, se pobyt nakonec pro velký zájem maminek a nedostačující kapacitu Křižanova, uskutečnil v příjemném prostředí rekreačního zařízení Zámeček v Hodoníně u Kunštátu. Rekreačně-vzdělávacího pobytu se zúčastnilo celkem 11 maminek a 23 dětí.

Nástup na pobyt byl naplánován na čtvrteční odpoledne dne 26.10., večeri pak bylo vše zahájeno. V 19 hodin začalo veliké seznamování maminek a dětí ve společenské místnosti – hry s padákem a následné přestavování všech přítomných. Po uložení dětiček k spánku došlo ještě na seznamování maminek samotných, které se protáhlo až do pozdních nočních hodin. Mnohé maminky o tom, nakolik jsou či nejsou se svou současnou situací, nepřítomností manžela srovnány, jaké řeší aktuální problémy, co vše je trápí, hovořily velmi otevřeně. Osudy mnohých maminek působily velmi emotivně. Jedna maminka, povzbuzena velmi sdílnou a otevřenou atmosférou, se jak sama uvedla, odvážila úplně poprvé otevřeně promluvit o svých problémech. Upřímně doufám, že její slova, možnost otevřeně se vyprávět ze svých starostí před jinými, jež podobné problémy řeší či řešily, pomohla jí samotné alespoň nepatrnou částí, jakou pomohla mně v nahlédnutí a pochopení její osobnosti. V prvních chvílích kontaktu s touto ženou jsem měla pocity jisté odměřenosti, odtažitosti, zřejmě rovněž také arogance z její strany. Její slova mi dala pochopit, že to zřejmě pouze její

zklamání v životě, v důvěře mužům a následně také lidem obecně ji vede k určitému stranění se druhým, značné nedůvěře a z ní vycházejícího vyvolání mylného dojmu povýšenosti.

Druhá maminka, velmi komunikativní, podle vyjadřování velmi vzdělaná a inteligentní, pak velmi podmanivým a přesvědčivým způsobem popisovala problémy, které má v rozvodovém řízení s přidělením dětí do vlastní péče a s dětmi samotnými. Její sedmiletá dcera se v důsledku značného psychického tlaku způsobeného rozvodem rodičům, jejich neustálým dohadováním o děti, neustálého svalování viny z jednoho na druhého, začala v noci počůrávat, bere prášky na zklidnění, její desetiletý syn se již několikrát pokusil skoncovat se životem. Matka z psychického stavu svých dětí obviňuje všechny a všechno ostatní, jen zásadní chybu svou a svého manžela nikoli, všechny státní instituce, odborníky, psychology,...., kteří jí a jejím dětem nedokázali včas a účinně pomoci. Z jejího vyprávění, kdy každé své tvrzení podložila řadou pádných argumentů, jsem nabývala velmi tíživého dojmu, říkala jsem si chudáci děti a ženě jsem její velmi sugestivní vyprávění věřila. Její vyprávění spolu s vyprávěním ostatních maminek mne zcela zaplavily emocemi, mnoho věcí mi najednou připadalo nicotných ve srovnání s vyslechnutými problémy, zaplavil mne pocit neschopnosti těmto ženám jako potenciální sociální pracovnice či psycholožka pomoci. Krátce po skončení “seznamovacího večera“ za námi na pokoj přišla paní Ondrůjová a paní Sazečková, které nám nabídly na maminky trošku jiný úhel pohledu. Obě, já i Romča, jsme si tak uvědomily, jak moc může být subjektivní výpověď subjektivní, jak opravdu není na místě klientovi bezmezně důvěřovat. Jeho subjektivní, někdy velmi příkrášlená výpověď může být realitě velmi vzdálená. Tato popůlnoční supervize☺ mi pomohla – pocit beznaděje z hloubky problému zúčastněných maminek již nebyl tolik děsivý, s o to větší úzkostí z toho, jak moc jsou děti “oběťmi“ svých rodičů, jsem ale usínala. Měla jsem obavy z toho, budu-li schopná děti nelitovat – mé obavy se však již druhý den ukázaly být zcela zbytečné. Možná právě s vědomím problémů, se kterými se tyto děti potýkaly či stále potýkají, jsem k nim přistupovala s obrovskou vřelostí, opravdovostí a zájmem.

V době dopoledních přednášek pro maminky byl pro děti zajištěn program. Po

pátečním raničku s rozcvičkou, kdy se děti vydováděly s tolik oblíbeným padákem, tak maminky předaly své děti do péče paní a slečen vychovatelek, samy vyrazily na přednášku na téma „Rodinné kořeny – co si přinášíme z původní rodiny“, my s dětmi pak na procházku

do podzimního lesa, kde se děti s chutí pustily do stavby domečků pro lesní skřítky. Dětská fantazie se zde opět ukázala jako bezbřehá. Po obědě v pravé poledne následoval prostor pro načerpání tolik potřebných sil pro hru „Stopovaná aneb cesta za pokladem“, kterou jsme pro děti připravily spolu s Romčou Fialkovou, studentkou FSS, která je v Centru také na praxi. Po odpoledním klidu jsme děti rozdělily do tří skupinek, které se pak jednotlivě s pětiminutovými rozestupy vydávaly na cestu do neznáma, jež byla vyznačena fáborky v nedalekém lese a na přilehlé louce. Děti se v průběhu svého putování musely vypořádat celkem s deseti úkoly, z nichž poslední, pro děti jistě nejdůležitější, byl nalezení pokladu. Během celé cesty byly děti neustále na pozoru, neboť bedlivě očekávaly hlášení: „Bomba!“ či „Povodeň,“ před kterými bylo nutné se zachránit. Všechna družstva ve zdraví a s pokladem dorazila zpět do Zámečku, kde na ně již čekala výroba lucerniček. Po večeři děti posilněné

dobrým jídlem, pak nedočkavě vyčkávaly slíbenou pohádku na dobrou noc. „Neuvěřitelná pohádka s ještě neuvěřitelnějším koncem aneb všichni jsme velkými herci,“ nápadité řešení večerníčku námi studentkami, kdy každý vytváří kousek pohádky, jednu větu, a stává se tak posluchačem i vypravěčem současně, děti

zaujala a pobavila natolik, že z jedné pohádky tak byly rázem pohádky dvě. Děti se tak poté mohly, plné zážitků, odebrat do postele. Maminky byly zřejmě celodenním vzděláváním, putováním za pokladem a závěrečnou pohádkou znaveny podstatně více než-li děti – děti byly těmi, kterým se do postelí příliš nechtělo, maminky naopak děti uložily a zřejmě znaveny ulehly též, neboť na plánované večerní setkání maminek spojené se Scrabblem již žádná maminka nedorazila.

Sobotním ránem jsme se doslova prozpívali – po krátkém cvičení přišlo totiž na řadu

zpívání a hudební klavírní hádanky, kterými jsem měla děti trošku prozkoušet. S rozezpívanými a rozesmátými dětičkami jsme se poté vydaly do lesa na již připravenou hru „Mraveniště“, opět pod režii nás studentek FSS MU, maminky na přednášku na téma „Rodinné kořeny – dobré

a špatné dědictví z původní rodiny, prevence opakování chyb z původní rodiny.“ Novými členy dětské lesní výpravy byli tentokrát také Eva a Martin Koneční, co by ochránci mravenišť, kteří to ráno dorazili. Děti jsme na místě rozdělily do tří věkově vyvážených a barevně odlišených družstev, do tří mravenišť. Mravenci z každého mraveniště měli ve vyhraněném prostoru najít a sesbírat co nejvíce potravy, fáborků své barvy, a dopravit je do svého mraveniště. Mezi mraveništi se však pohybovali “velcí zlí mravenci“ (my studentky), kteří se snažili mravence chytit a jejich potravu tak ukořistit. Ohrožením však byli také

mravenci zbylých mravenišť, kteří rovněž mohli o cizí potravu usilovat. Vítězem se mělo stát mraveniště (družstvo), jehož mravencům (členům) se podařilo získat nejvíce potravy. Se stejným ziskem se na prvním místě umístila dvě mravenišť, mezi jehož mravenci se málem strhl opravdový boj – mravenci z těchto dvou družstev se vzájemně obviňovali z porušování pravidel.

Jelikož však tato pravidla byla porušována oběma družstvy, byli za poctivý hon za potravou oceněni jako první členové družstva, jež se bodovým ziskem umístilo až na místě druhém. Dopolední zápolení nakonec přeci jen skončilo k radosti a uspokojení všech, když mravenci, nezávisle na pořadí, dostali stejné odměny. Jejich dohadům tak byl učiněn konec. U oběda, který po hře následoval, nás paní Ondrůjová s Lenkou Sazečkovou velmi pochválily – bylo prý úžasné, jak jsme měly všechny hry předem připraveny a promyšleny. Údajně se ještě nestalo, aby studentky na praxi hru svěřenou k přípravě opravdu připravily a zrealizovaly, navíc tak, aby hra děti opravdu bavila. Tato slova nás pak velmi motivovala ve veškerém dalším tvoření pro děti a s dětmi☺.

Během svátečního sobotního odpoledne pak děti změřily své síly a schopnosti v “Desetiboji“, který jsme si pro ně spolu s Romčou připravily. O spoluúčast na přípravě

desetiboje se dožadovali starší chlapci, kteří svou ruku k dílu také přiložili. Vyvrcholením sobotního odpoledne pak byla P. Mgr. Jakubem Holíkem celebrotaná mše svatá, jejíž atmosféru krásně dotvářel podzimní podvečer, zpěv za doprovodu kytary a

jedinečný oltář s podzimní dekorací. Večerní program se pak nesl v duchu folkloru – zpěvu, hudby a tance v podání dvou folklorních souborů, které byly v Zámečku současně s námi na soustředění. Sváteční den byl pak zakončen “Světluškami,“ večerní hrou pro maminky a děti, kdy si maminky s dětmi svými vlastnoručně vyrobenými lucerničkami posvítily na cestu za úkoly.

Nedělní velmi rytmický, veselý a akční raníček, pod vedením Evy a Martina Konečných, děti pěkně rozehrál na poslední výpravu do terénu – na “Putování s lištičkou,“ pod vedením Lenky sazečkové. Jak již sám název napovídá, jednalo se o cestu plnou úkolů a otázek, vztahujících se k liškám. Na samotném konci putování mohli dokonce ti, kteří do cíle došli, jednu takovou lišku spatřit. Po nalezení liščího doupěte a následném obědě na dveře neúprosně zaklepal čas odjezdu. Maminky s dětmi tak začaly pomalu směřovat ke svým domovům.

Krásný podzimní víkend plný sluníčka v krásném prostředí Hodonína se k radosti všech organizátorů setkal s pozitivní odezvou ze strany maminek, které oceňovaly zvláště pěknou lokalitu skýtající řadu možností, velmi příjemný personál Zámečku a rovněž také připravenost a dobrou organizovanost programu, který pak zvláště ocenily jejich děti. Některé z dětí se dokonce netajily svým nadšením a otevřeně nám oznamovaly svého “vítěze“ na pomyslném žebříčku víkendových her – “Stopovaná aneb cesta za pokladem“ získala prvenství. Bez značného ohlasu se neobešla také jedinečná a vždy originální “Neuvěřitelná pohádka...“.

Reakce na pobyt: Víkendovému pobytu se zde záměrně věnuji dosti obsáhle, domnívám se, že bohužel ani tak jsem neobsáhla vše. Tento víkend byl pro mne díky nejdelšímu a nejintenzivnějšímu kontaktu s klientem z celého trvání praxe jednoznačně největším přínosem, největším obohacením, současně však také zřejmě největší příležitostí pro využití vlastních dovedností, zde konkrétně v práci s dětmi.

2. Měsíční sumarizace za měsíc říjen 2006

Celkem 114 hodin, které jsem v měsíci říjnu na praxi strávila, vnímám jako velký přínos a obohacení. Svou náplní to byla současně práce velmi různorodá a zajímavá. Na přednáškách “Nemoc dítěte“ a “Dva světy, dvě lásky aneb milovat se v odlišnosti“ jsem se dostala do kontaktu s klienty Centra, dotazy a vzájemným sdílením problémů mezi klienty mi byl také umožněn alespoň částečný vhled do jejich životních situací a problémů, s nimiž se potýkají. Současně jsem tak naplňovala hned několik cílů praxe – dozvídala jsem se mnohé o životních situacích klientů, přístupu pracovníků Centra k nim, přednášky mne obohatily také

vědomostně svým obsahem, praktickými radami do života. Přednášky jsem zajišťovala po organizační stránce – příprava prostor pro přednášku, občerstvení, prezence účastníků, apod. Během přednášek jsem pak měla volný prostor pro naslouchání nejen přednášejícímu, ale, a to především, klientům samotným. V tomto měsíci jsem se také dvakrát zúčastnila Kurzu efektivního rodičovství pod vedením Elišky Vondráčkové a Marty Fraňkové. O kurzu se nezmiňuji výše proto, že jednotlivé semináře hodnotím sice jako velmi přínosné (velký přínos pro vlastní život, obohacení o užitečné zásady a principy přístupu k dětem a jejich výchově), avšak vlastní sociální práci jsem zde hledala velmi obtížně, což je dáno specifíčkou Centra pro rodinu a sociální péči a jeho aktivit na poli sociální práce. Za největší přínos osobně považuji účast na prodlouženém víkendu pro osamělé rodiče s dětmi, kde jsem byla v nejintenzivnějším kontaktu s klienty, současně jsem zde mohla v největší míře využít vlastních dovedností, konkrétně v práci s dětmi. V průběhu října jsem se zvláště díky tomuto víkendu nejvíce seznámila s paní Ondrůjovou, díky Kurzu efektivního rodičovství pak s Eliškou Vondráčkovou a externí spolupracovnicí Centra Martou Fraňkovou.

LISTOPAD

DOTAZ RODIČŮ Z KURZU NA ŠIKANU VE ŠKOLE

Souhrn: Dne 4. listopadu se rodiče, účastníci Kurzu efektivního rodičovství, o polední přestávce obrátili na jednu z lektorek tohoto kurzu, psycholožku Martu Fraňkovou, s prosbou o radu. Jejich sedmiletá dcera, žákyně 2. třídy ZŠ, je podle jejich slov obětí třídní šikany ze strany nejbojovnější a nejdominantnější spolužačky. Ta si silou a výhrůzkami přetáhla na svou stranu všechny ostatní dívky ze třídy, bere jim svačiny, peníze, co řekne ona je nutným zákonem pro všechny. Všechny dívky ve třídě jejímu nátlaku polevily, jedině jejich dcera Maruška nátlaku hrdinsky čelí. V důsledku toho však ve třídě nemá žádnou kamarádku, dominantní dívka jim kamarádství s Maruškou zakazuje. Rodiče se tedy obrátili na paní Fraňkovou s dotazem, co by měli udělat – obrátit se na Maruščinu třídní učitelku a na dominantní spolužačku upozornit či zajít s Maruškou do pedagogicko-psychologické poradny. Poznámka rodičů o tom, že v současné době se zdá, že se situace ve třídě mírně uklidňuje a Maruška situaci zvládá statečně, o to víc že se upnula na učení, psycholožku utvrdila v názoru, že návštěva poradny by zde byla zřejmě na místě. Upozornění učitelky rodičům nedoporučila se zdůvodněním, že pokud se situace opravdu uklidňuje, bylo by toto upozornění a následná promluva učitelky s rodiči dominantní dívky pouze nežádoucím vířením napětí ve třídním kolektivu, jež by mohlo vyústit až v agresivní útok na Marušku.

Interpretace: Dotaz na psycholožku byl vznesen oběma rodiči. Z jejich dotazu, líčení dceřiných problémů byla patrná snaha dceři pomoci, opravdový zájem ze strany matky i otce. Skutečnost, že využili příležitosti zeptat se psycholožky na jakékoli problémy týkající se výchovy dětí právě v rámci Kurzu efektivního rodičovství, byla pro ně velice důležitou. Bylo to poprvé, co se problém své dcery rozhodli konzultovat s odborníkem, současně však pro ně tato konzultace nebyla nijak zavazující, čemuž by tak v případě konzultace přímo s Maruščinou učitelkou být vůbec nemuselo. S reakcí psycholožky, ve které rodičům doporučila návštěvu pedagogicko-psychologickou poradny, jsem sice vnitřně souhlasila, na druhou stranu jsem však osobně více preferovala upozornění třídní učitelky na dívčino autoritativní chování. U rozhovoru jsem byla přímo přítomná, své přesvědčení jsem tedy mohla psycholožce, stále studující magisterské studium, na místě navrhnout. Její odůvodnění, proč toto řešení nedoporučuje, mne přimělo od tohoto přesvědčení ustoupit.

Reakce: Jednání rodičů v rozhovoru mne velmi mile překvapilo. V očekávání fundovaného doporučení se obraceli nejen na psycholožku, ale také na mne samotnou. Nebrali mne jako nezkušenou studentku, ale jako psycholožce rovnocenného partnera, který může rovněž poradit. Necítila jsem se sice jako ta nejkompetentnější osoba k vyslovování rad, jejich přístup mne však potěšil a mírně posílil mé sebehodnocení. Dokonce sama mladá psycholožka se na mne obracela s otázkou, zda-li já studentka psychologie, s jejími doporučeními souhlasím, což osobně velmi oceňuji.

NAVRŽENÍ TYKÁNÍ PANÍ VONDRÁČKOVOU

Po skončení Kurzu efektivního rodičovství dne 4. listopadu, mi paní Vondráčková navrhla tykání. Ráda jsem souhlasila, neboť situace, kdy mi kdokoli vyká, jsou pro mne v jistém směru zvláštní, dokonce bych řekla, že někdy až nepříjemné. Fakt, že navrhované tykání mělo platit oboustranně, tedy abych i já tykala paní Vondráčkové, mne mírně překvapil. V prvních chvílích mi tykání z mé strany připadalo dosti nezvyklé, s odstupem času však tento Eliščin návrh hodnotím velmi pozitivně.

Současně mne také Eliška pochválila, že jsem velmi spolehlivá, že je ráda, že jí s kurzem pomáhám, že ne všechny studentky jsou takové, apod., což mne velmi potěšilo a dále motivovalo ještě k větší snaze být jí ve všem nápomocná. Velkým “vyznamenáním“ pro mne bylo také to, že se mne Eliška zeptala, zda-li bych byla ochotná jí s kurzem pomáhat i v dalším semestru, tentokrát ne již v rámci praxe, nýbrž jako placená brigádnice. Velmi ráda

jsem souhlasila – zajímavá a cenné zkušenosti přinášející práce v Centru, navíc ve velmi přátelském a příjemném kolektivu, mne velmi zaujala.

3. Měsíční sumarizace za měsíc listopad 2006

Uvažuji-li nad tím, co nového jsem se v listopadu na praxi naučila, řekla bych, že jsem spíše rozvíjela své stávající schopnosti a dovednosti než se učila něco zcela nového. Již tento samotný rozvoj však považuji za velký přínos. Jeden z cílů praxe mám sice formulován: „Chtěla bych se naučit, jak s klientem bez zábran jednat a komunikovat, jak mu vyjádřit své pochopení.“ Hovořím také o tom, že chci být více komunikativní a otevřenější. V průběhu praxe jsem si však uvědomovala, že těmto schopnostem a dovednostem se nedá naučit jednorázově či během krátké doby, nýbrž samotný kontakt s klientem, lidmi obecně člověka tomuto učí, množství zkušeností s jednáním s lidmi tyto schopnosti a dovednosti rozvíjí. Za rozvoj, který mi byl prostřednictvím praxe umožněn, jsem tedy ráda.

V měsíci listopadu jsem se zúčastnila dvou seminářů ke Kurzu efektivního rodičovství, přednášky Přijetí dítěte a Setkání spolupracovníků Centra, sestávajícího se z rodinné hry v přírodě a milého posezení v restauraci Velká Klajdovka. Vedle výše zmíněného rozvoje jsem pak naplňovala převážně cíl o načerpání maxima teoretických poznatků z Centrem pořádaných přednášek a seminářů. Také v listopadu jsem, obdobně jako v říjnu, zajišťovala přednášky a kurzy po stránce organizační (viz. výše) a připravovala pro ně prezentační materiál (výroba plakátů). Pro mne významnými událostmi byly právě již zmíněné Eliškou navržené tykání a následná domluva o další spolupráci a dotaz rodičů ohledně šikany ve škole.

Díky navrženému tykání a zároveň skutečnosti, že převážnou část praxe jsem v tomto měsíci strávila právě přípravou a účastí na Kurzu efektivního rodičovství, jsem se blíže seznámila s Eliškou Vondráčkovou a Martou Fraňkovou, se kterou se díky nevelkému věkovému rozdílu a současně společnému studovanému oboru psychologii náš vztah z ryze pracovního rozvinul až v přátelský. Čas na praxi považuji za efektivně využitý.

PROSINEC

KURZ VÝTVRANÝCH TECHNIK

Souhrn: Dne 2.12. 2006 se v malém sále Centra pro rodinu a sociální péči v Brně uskutečnil další ze samostatných cyklů výtvarných seminářů vzdělávacího programu „Výtvarné techniky“. Sobotní cyklus se skládal ze dvou tříhodinových seminářů – dopolední

tříhodinový blok od 9,00 do 12,00 hodin byl zaměřen na výrobu vánočních přání, odpolední blok od 12,30 do 15,30 pak na výrobu vánočních dekorací. Kurz, určený pro zájemce o vedení výtvarných kroužků v klubech maminek, mateřských centrech, učitelkám mateřských škol i dalším zájemcům, absolvovalo třináct účastníků, 13 žen a jeden muž. Pod vedením Heleny Lukášové MgA., lektorky výtvarných seminářů a výstav, se všichni účastníci naučili novým zajímavým technikám a způsobům výroby vánočních přáníček, načerpali bohatou inspiraci pro nastávající vánoční svátky. Účastníky velmi ceněno bylo např. přání vykrývané klovatinou, originální přání malované mlékem a nahříváné nad plamenem či přání skládané jako divadélko. V odpoledním bloku si největší pozornost získala výroba origami hvězdy a jejích nesčetných variací. Dle velmi pozitivního ohlasu ze strany účastníků lze usuzovat na příjemné pocity ze spousty nových nápadů, se kterými všichni odcházeli. Cyklus „Výtvarných technik“, jež je pravidelně organizován CRSP ve spolupráci se střediskem služeb školám v Brně, je akreditován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – všichni účastníci tedy na závěr kurzu obdrželi osvědčení o jeho absolvování.

Interpretace: Příjemnou předvánoční atmosféru kurzu ještě podtrhovalo příjemné, vánočně laděné povídání všech zúčastněných. Současně se stal kurz také místem předávání zkušeností s mnohými jinými technikami, o které se účastníci vzájemně podělili.

Reakce: Oproti původnímu plánu, kdy jsme měly kurz organizačně zajišťovat dvě studentky, jsem kurz nakonec zajišťovala zcela sama. Mé počáteční obavy se však záhy ukázaly jako liché. Vše proběhlo bez problémů a navíc jsem se ještě něčemu novému přiučila, i když sociální práci to dle mého názoru až tak blízké nebylo. Organizační schopnosti, jež byly v úvodu kurzu potřeba, k ní však bezesporu patří ☺.

4. Měsíční sumarizace za měsíc prosinec 2006

Prosincová praxe pro mne byla již pouhou třešničkou na dortu ☺. Povinné hodiny jsem měla odpracovány na konci listopadu, v prosinci jsem se pak zúčastnila pouze dvou akcí – Kurzu výtvarných technik a Vánoční besídky Klubu osamělých rodičů, na nichž jsem účast přislíbila již v září. V průběhu těchto dvou akcí jsem využívala čistě organizační schopnosti, u besídky také svého blízkého vztahu k dětem. Naplňování cílů praxe jsem zde měla dosti omezené – jediné rozvíjení schopnosti jednat s klientem. Neuvědomuji si, že bych se naučila něčemu úplně novému, samotný rozvoj stávajícího však považuji za dostačující. Čas strávený na praxi jsem využívala efektivně, v daných situacích jsem neměla ani jinou možnost. Mírné obavy z toho, aby se na tyto dvě akce stihlo vše připravit včas, byly člověku dostatečným motorem.